



VISI LIETUVOS ŽEMĖS ŠVENTIEJI, MELSKITE DIEVĄ UŽ MUS!

STAČIATIKIŲ LIETUVA

Lietuvos Stačiatikių arkivyskupijos laikraštis

2022 m. lapkritis Nr. 3

www.orthodoxy.lt

facebook.com/orthodoxy.lt

Švenčiausioji Dievo Motina, padėk mums!



► Iškilnėse, skirtose stebuklingosios Surdegio Dievo Motinos ikonos atnešimui, dalyvavo visų Lietuvos Stačiatikių vyskupijos parapijų dvasininkai. Bendra jų nuotrauka pasibaigus religinei procesijai. *Aleksiejaus Litvinovo nuotrauka*

Savaitę vilniečiai ir sostinės svečiai galėjo pagerbti vieną pagrindinių Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventenybių - ypač gerbiama Surdegio Dievo Motinos paveikslą.

Iš Kauno į Vilnių stebuklingoji ikona atkeliavo spalio 15 d. Šia proga tūkstančiai tikinčiųjų iš visos Lietuvos dalyvavo didelėje procesijoje nuo Skaisčiausiosios katedros iki Šventosios Dvasios vienuolyno kur ikona išbuvo iki šeštadienio, spalio 22 d.

Vilniaus ir Lietuvos metropolito Inokentijaus palaiminimu pir-

mą kartą per daugiau nei 20 metų šis itin uoliai pagerbiamas šventasis paveikslas atvyko iš Kauno į Vilnių. Pasak metropolito, šiuo sunkiu metu mums visiems reikia Dievo Motinos pagalbos, Jos apsaugos ir Motiniško palaiminimo.

„Pati Švenčiausioji Dievo motina pas mus atvyko kartu su stebuklinga „Surdegio“ ikona. Pulkiame prie Dievo Motinos ir dėkome Jai už tokį dėmesį mums, melskimės už savo artimuosius, už save, už savo Bažnyčią bei už visa Lietuvą ir jos žmones. Ir kaip šventieji apaštalai kažkada sušuko:

„Švenčiausioji Dievo Motina, padėk mums!“, - šaukimės Jos ir mes“, - sakė metropolitas Inokentijus, kartu vildamasis, jog ikonos atvykimas į sostinę taps kasmetine tradicija.

Šventosios Dvasios vienuolyno katedros bažnyčioje (Aušros Vartų g., 10) Surdegio ikona buvo ypatingai pagerbiama: kiekvieną dieną per vakarines pamaldas buvo skaitomas akatistas Dievo Motinai. Pavienių parapijų iniciatyva Akatistai buvo skaitomi ir ne pamaldų metu.

Šeštadienį, spalio 22 d., stebu-

klingosios ikonos viešnagė Vilniuje baigėsi, ir po Dieviškosios Liturgijos ji iškeliavo atgal į Kauną.

Surdegio ikonos istorija siejama su Surdegio miesteliu, esančiu 28 km. nuo Panevėžio, kur 1530 m. rugpjūčio 15 d. netoli nuo šventovės šis stebuklingas atvaizdas atsirado virš šaltinio, iš kurio aplinkiniai gyventojai sėmė vandeni.

Šio šventojo paveikslo nuolatinė buvimo vieta yra Kauno Apreiškimo katedroje, meldžiantis prie jo iki šių dienų vyksta stebuklai.



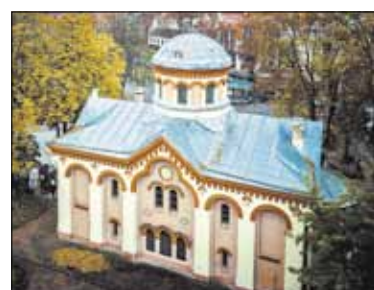
Ganytojo žodis

2 psl.



Mirusiųjų atminai

3 psl.



Paraskevės šventovės kasdiena ir šventės

5 psl.



Ikonostasas keliauninkas

7 psl.



Citrinų drebučiai Katiai

8 psl.



► Religinė procesija su stebuklingąja Surdegio ikona. Vilnius, 2022 m. spalio 15 d. *Aleksiejaus Litvinovo nuotr.*

ISSN 2783-7173



9 772783 717000

Pelnykite draugų Danguje; jie padės jums išsigelbėti

Mylimieji broliai ir seserys Viešpatyje! Mums, krikščionims, nepaprastai svarbu gerbti Dievo Motiną, taip pat ir Danguis gyventojus, kuriuos vadiname šventais žmonėmis. Daugelio jų vardai žinomi. Mes reiškiamo jiems pagarbą, kreipiamės į juos su malda, prašome, kad jie padėtų, dėkojame jiems. Visa tai - labai gerai, bet ar to pakanka?

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas INOKENTIJUS

Gerbdami ir šlovindami šventuosius, Dievui įtikusius žmones, mes pirmiausia šloviname Dievą, „garbingą Savo šventuosiuose ir nuostabų“ (2Tes 1, 10) juose, nes šventieji - tai gyvi Dievo paveikslai, Dangiškojo Tėvo tobulumo atspindžiai. Mes skubame į juos kreiptis melddamiesi, nes jie - artimiausi mūsų užtarėjai Dievui, jie - mūsų pagalbininkai dvasios ir kūno reikmėse. Būdami arti Viešpaties Jėzaus Kristaus, šie itin uolūs Jo tarnai, nenukrypstantys nuo Jo šventosios valios, gali drąsiai kreiptis į Jį, perduoti mūsų nevertas maldas ir palenkti Viešpatį, kad Jis gailestingai atleistų mūsų nuodėmes.

Šventoji Stačiatikių Bažnyčia visuomet, visais laikais, ragino reikšti šventiesiems deramą pagarbą. Virš jų kapų buvo statomos šventovės, jų atvaizdus įamžino šventosios ikonos. Šventųjų teisuolių atminimui buvo kuriamos maldos, religinės giesmės, bei klostėsi pamaldos. Nuo seno išliko pamaldus paprotys pagerbti ir bučiuoti šventąsias ikonas bei Dievo šventųjų relikvijas, kurias Viešpats pašlovino įstabiais stebuklais.

Tapę Danguis gyventojais šventieji tebedalyvauja žemėje likusių brolių gyvenime. Dar būdami čia, šventieji, Dievui padedant, įveikė savo netyras aistras, kartu



► Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovas, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.

pašalindami sielos išganymo kliūtį. Todėl dabar jie gali padėti mums įveikti pagundas, atremti pikto dvasių antpuolius. Jie, kaip mūsų vyresnieji broliai ir seserys, moko: „Gyvenkite Dievui - skaisčiai, maldingai, dorai. Jeigu to nebus, kad ir ką darysite, kad ir ką įgysite, kad ir kaip pasaulis jus šlovins, - visa tėra tuštybė ir dūlėsiai. O reikia tik vieno“, ir „geriausioji dalis“ (Lk 10,42) - tai sielos išganymas, įvedantis į Dievo Karalystę.

Ir išties, pasaulyje buvo daugybė garsių ir galingų žmonių, bet Bažnyčia šlovina ne juos, o tuos, kuriuos pasaulis kartais persekiojo

Tam, kad siela atsimaitytų, kad pasirengtų gyvenimui Dievo Karalystėje, reikia įdėti daug pastangų

ir kankino, tuos, kurie „turėjo iškęsti patyčias ir plakimus, taip pat pančius ir kalėjimą. Jie buvo akmenimis mušami, pjūklais pjaustomi, kalavijo kirčiais žudomi, klajojo

prisidengę avikailiais ir ožkenomis, vargo, kentė priespaudą ir kankinimus. Jie, kurių pasaulis nebuvo vertas, slapstėsi dykumuose, kalnuose, olose ir žemės plyšiuose“ (Žyd 11,36 - 38). Tapę Danguis gyventojais, būdami Dievo Meilės Karalystėje, šventieji stengiasi padėti tiems, kurie siekia išgelbėti savo sielą, todėl pasirinko sunkumų kupiną gyvenimo kelią.

Svarbiausia - sielos gerovė, o visa kita - antraeiliai dalykai. Štai kodėl Viešpats sako: pirmiausia siekite sielos išganymo, teismo ir šventumo, o visai kita bus mums pridėta (žiūr. Mt 6,33). Tačiau ne-

manykime, kad išsyk nušvisime taip kaip švytėjo šventieji. Mums šventumo mokykla, pirmoji jo raiška - tarnavimas Dievui ten, kur esame, pasitelkus turimas jėgas. Pasistenk savo paties namų, savo šeimos gyvenimą atmainyti taip, kad jis taptų Dievo Karalystės paveikslu, ir jau tai bus įrodymas, kad atmainai savo sielą darydamas ją Kristaus Paveikslu. Svarbiausia siekiant išganymo - viską daryti Dievo šlovei. Apaštalas Paulius rašo: „Esama skirtingų tarnysčių, tačiau tas pats Viešpats (1Kor 12, 4-5). Lai kiekvienas savo net ir kukliai veiklai suteikia šventumo, atlieka ją Dievo šlovei, ir tikrai būsime kelyje, vedančiame į sielos išganymą.

Tai ištis sunkus kelias. Tam, kad siela atsimaitytų, kad pasirengtų gyvenimui Dievo Karalystėje, ramybės ir meilės Karalystėje, reikia įdėti daug pastangų. Bet čia didelis vaidmuo tenka šventiesiems, ypač Dievo Motinai, Skaisčiausiai Mergelei Marijai.

Brangūs broliai ir seserys, labai svarbu nuolat glaudžiai dvasiškai bendrauti su šventaisiais. Tai reikia daryti paprastai, natūraliai - taip kaip bendraujame su savo draugais, vyresniaisiais broliais ir seserimis. Šventieji jus užtars ir švenčiausiai Dievo Gimdytojai. Tepriima šventieji jus į savo draugų ratą! O tikriems draugams negali nerūpėti tie, kurie prašo jų svarbiausio dalyko - padėti išsigelbėti. Meldžiu jus: pelnykite draugų Danguje dabar, kol žengiate žemės keliais.

Todėl kuo uoliausiai melskims ir prašykime Dievo šventųjų, kad jie sustiprintų mūsų tikėjimą, išmokytų gyventi dorai, dievobaimingai ir padėtų mums išsigelbėti dėka mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonės, o Jį dera šlovinti visada: dabar ir per amžių amžius. Amen!



► Iškilmių, skirtų stebuklingosios Surdegio Dievo Motinos ikonos atvykimui į Vilnių, įsimintinos akimirkos. Protojėraus Igorio Rinkevičiaus ir Aleksiejaus Litvinovo nuotraukos.

Melstis už mirusius artimuosius - mūsų pareiga



Trakų vyskupas AMBROSIJUS

Dievas sukūrė žmogų nemariam, amžinam gyvenimui Rojuje, bet Adomo nuodėmė nubloškė mus į kančią, ligas ir mirtį.

Dabartinei mūsų būčiai būdinga tai, kad ji baigiasi mirtimi. Gyvendami mes matome, kad žmonės miršta - tiek artimi mums, tiek mažai pažįstami, ir mes patys renгамės sutikti mirtį. Krikščionybė mus moko, kad mirtis nėra mūsų gyvenimo pabaiga, kad už būties ir nebūties slenkščio mūsų laukia gyvenimas amžinybėje. Koks bus šis pastarasis gyvenimas - su Dievu ar toli nuo Jo, priklauso nuo to, kaip gyvename čia, žemėje: nesu-simąstydami, nuodėmingai ar priešingai - stengėmės išlikti kiekvienam iš mūsų duoto Dievo pa-veikslo didybėje.

Koks bus mūsų pomirtinis gyvenimas, priklauso ne tik nuo šio

gyvenimo darbų ir poelgių. Stačia-tikių Bažnyčia teigia, jog čia dar gyvenančiųjų maldos gali pakeisti į gera kiekvieno mirusiojo pomir-tinę būtį. Apie tokią galimybę by-loja daug Šventojo Rašto liudijimų bei šventųjų Tėvų raštai. Per beveik du tūkstančius metų nusistovėjo Stačiatikių Bažnyčios tradicija, kaip turi vykti atminai. Ir šią tra-diciją reikėtų atskirti nuo stabmel-dystės atgyvenų, kurios iki šiol es-ti įsišaknijusios kartais net tikin-čiųjų sąmonėje.

Tad kokia ši Stačiatikių Bažny-čioje nusistovėjusi atminų tradicija?

Esama ypatingų neseniai mi-rusio ir Dievo akivaizdoje esančio žmogaus (rus. „novoprestavleno-go“) atminų dienų.

Pirmiausia - trečia diena po mirties: būtent šią dieną stačiatikių papročiu priimta laidoti velionį - at-giedoti jį. Šis paprotys susijęs su tuo, kad Jėzus Kristus prisikėlė trečią dieną, be to, jis sietinas ir su tuo, kad Dievas - tai Švenčiausioji Trejybė.

Toliau - devinta ir 40-ta diena po mirties. Bažnyčios Padavime įvairiai aiškinama, kodėl ypatingas dėmesys skiriamas būtent šioms dienoms. Kai kurie aiškinimai ati-tinka Stačiatikybės dvasią, o dau-gelis tėra apokrifų pasakojimai.

Neišleiskime iš akių, kad mūsų pomirtinio pasaulio vaizdiniai ir jo supratimas tam tikra prasme yra sąlygiškas, apytikris. Nes ana „ti-krovė“ visiškai nepanaši į šią. Ten

nėra laiko, nėra tokios erdvės, ko-kią mes regime čia ir kaip ją suvo-kiame. Anam pasauliui mūsų žė-miškieji matai netinka.

Specialiųjų atminų dienų - de-vintos, keturiasdešimtos - buvimas nereiškia - neturi reikšti, kad, pa-vyzdžiui, keturiasdešimt pirmą dieną jau neturime melstis už išė-jusįjį, ir dabar tik praėjus metams po mirties vėl jį prisiminsime, nes metinės - dar viena „svarbi“ atmi-nų diena. Ne, mirusį artimą žmo-gų dera prisiminti ne tik „ypatin-gomis“ dienomis: juo dažniau jį atminsime, juo geriau.

Kaip reikėtų melstis už žmogų, išėjusį Anapiln? Tarp Stačiatikių Bažnyčios tradicinių pamaldų yra ir specialios pamaldos už mirusius, kurios vadinasi „egzekvijos“ (rus. „panichida“). Jos gali vykti ir šven-tovėje, ir prie velionio kapo, svar-biausia, kad jose daly-vautų ir pats melstųsi tas, kuris paprašė, kad kunigas atliktų pamal-das šiam artimajam.

Krikščioniškosios dvasios visiškai neatitinka įprotis „užsakyti“ eg-zekvijas, bet pačiam jose nedalyvau-ti. Tai ne kas kita, o formali „duoklė“ mirusiajam. Už mūsų mirusį artimą būtina pačiam iš širdies, su ašaromis melstis kartu su dvasininku, su visa Bažnyčia. Būtent tokia mūsų meilės išėjusiajam raiška teikia jam di-džiausią palengvinimą ir pelno Viešpaties atleidimo malonę.

Bažnyčia už mirusių stačiatikių amžiną atilsį meldžiasi ne tik per egzekvijas, bet ir per Dieviškąją Liturgiją, atnašaudama už juos Dievui Bekrauję Auką. Labai svarbu, kad mirus žmogui už jį šventovėje būtų užsakyti 40-ties dienų atminai (rus. „sorokoust“) vykstant Dieviškai Liturgijai. Galimi ir ilgesni - pusės metų ar metų atminai.

Be to, Stačiatikių Bažnyčios metinių pamaldų cikle esama ypa-tingų dienų, kuomet visa Bažnyčia iškilmingai mini visus nuo amžių užmigusius krikščionis - tiek tuos, kurie mirė pasirengę mirčiai kaip dera krikščionims, tiek tuos, ku-riuos mirtis užklupo staiga. Šiomis dienomis vykstančios egzekvijos vadinamos visuotinėmis, o pačios atminų dienos - visuotiniais „tėvų šeštadieniais“.

Siela didžiai reikalinga nuolatinių maldų už ją

Diena, kuomet pagal stačiatikių tradiciją reikia apsilankyti kapinėse, vadinama „Radonica“ - džiaugsmo, džiugesio diena. Jai parinktas „To-mo savaitės“ antradienis, o tai maž-daug 10 dienų po Velykų.

Žinodami, kaip svarbu atminti mūsų mirusius artimuosius per Li-turgiją, nepamirškime ir to, kad už juos dera melstis namuose. Iš es-mės velioniui nereikia nei karsto,

nei antkapio, nei juo labiau - šer-menų. Amžina, nemari mirusiojo siela didžiai reikalinga nuolatinių maldų už ją, nes pati ji negali imtis gėrio darbų, kurie galėtų palen-gvinti jos pomirtinę dalia. Todėl mūsų pareiga - namuose melstis už visus artimuosius, įskaitant mi-rusius. Labai naudinga namuose skaityti Psalmyną už velionį - nors po katizmą kasdien bei prisiminti mirusius, kai sakome įprastas die-nos maldas ir skaitome Evangeliją.

Mirusiems artimiesiems svar-bu pasitarnauti ir gailėstingumo darbais: atminų dienomis aukoti šventovei, duoti išmaldą vargšams prašant pasimelsti už velionį, at-nešti maisto aukai, dedamai ant tetrapodo (rus. „kanun“). O pa-prasčiausia auka už mirusįjį - žva-kė, kuri statoma prie tetrapodo lin-kint amžinojo atilsio.

Atlikdami visus minėtus gerus darbus mūsų mirusio artimojo la-bui: uoliai už jį meldamiesi, šelp-dami Bažnyčią, duodami išmaldą skurstantiems, darydami kitus gė-rio darbus vardan išėjusiojo, netu-rime tuo puikuotis ir laukti už tai atlygio iš Dangaus. Juk melstis už mirusius - mūsų meilės pareiga. Reguliarios maldos ir geri poelgiai „švelnina“ mūsų sielą, daro ją im-lesnę Dievo malonei. O tai reiškia, jog tada, kai ateis eilė mums stoti į Dievo teismą, mes būsime geriau pasirengę Dangaus Karalystės pil-natvei, jeigu ji bus mums skirta.

BAŽNYTINIS KALENDORIUS. LAPKRITIS

PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	SEKMADIENIS	
TITULINĖS ŠVENTĖS: Švenčiausiosios Dievo Motinos ikona „Visų liudinčių Džiaugsmas“ garbei pašvęstos Druskininkų, Mikniškių, Kaunatavos šventovės (rus. „Skorbiščenskijė“ chramy) Šv. didžiosios kankinės Paraskevės garbei pašvęsta Vilniaus m. šventovė (rus. „Piatnickaja“ cerkovj) Šv. Arkangelo Mykolo garbei pašvęsta Vilniaus m. šventovė (rus. „Archangelo- Michajlovskaja“)		LIETUVOS ŠVENTŲJŲ PAGERBIMO DIENOS:  5 – Šv. vienuolis Elizejus Laurušavietis (apie 1250 m.)  6 – Šv. kankinys, hierarchas Lavrentijus, Balachnos vyskupas (1918 m.)		3 Šv. vienuolis Hilarijonas Didysis (371 – 372 m.) Šv. hierarcho Hilarijono, Meglinos vyskupo, relikvijų perkėlimas (1206 m.) 	4 Šv. Dievo Motinos Kabanės ikona. Šv. Apaštalamis lygius hierarchas, stebukladaris Averkijus, Hierapolio vyskupas. 	5 Demetrijaus „tėvų šeštadienis“ (Atminai). Apaštala Jokūbas, vadinamas Viešpaties broliu (apie 63 m.) Šv. vienuolis Elizejus Laurušavietis (apie 1250 m.)	6 21-a savaitė po Sekminių. Šv. Dievo Motinos ikona „Visų liudinčių Džiaugsmas“ (1688 m.) Šv. kankinys, hierarchas Lavrentijus, Balachnos vyskupas (1918 m.)
7 Šv. kankiniai Marcijonas ir Martinijus (apie 355 m.) Šv. kankinys Anastazas (III a.) Šv. kankinė Tobita (I a.) 	8 Šv. didysis kankinys Demetrijus Tesalonikietis (apie 306 m.) 740 m. Konstantinopolyje vykusio didelio ir baisaus žemės drebėjimo atminimas.	9 Šv. kankinys Nestoras Tesalonikietis (apie 306 m.) Šv. vienuolis Nestoras Metraštinkas, Pečierietis, Artimosiose olose (apie 1114 m.) 	10 Šv. didžioji kankinė Paraskevė; (III a.) Šv. kankiniai Venecijus ir Neonila, jų vaikai Sarvilas, Fotas ir kiti (249 – 250 m.) 	11 Šv. kankinė, vienuolė Anastazija Romietė (III a.) Šv. vienuolis, atsiskyrėlis Abramijus ir šv. Kristaus „kvailelė“ Marija, jo dukterėčia (apie 360 m.)	12 Šv. kankinys, hierarchas Zenovijus, Egejos vyskupas, ir jo sesuo, kankinė Zenovija (285 m.) Šv. Apaštalai (keli iš 70-ties): Tercijus, Morkus, Justas, Artemas (I a.)	13 22-a savaitė po Sekminių. Šv. Apaštalai (keli iš 70-ties): Stachis, Ampliatas, Urbonas, Narcizas, Apelijus ir Aristobulas (Ia.) Šv. kankinys Epimachas (apie 250 m.)	
14 Šv. nesavanaudžiai ir stebukladariai Kozmas ir Damijonas ir jų motina, šv. vienuolė Teodosija (III a.) 	15 Šv. kankiniai Akindinas, Pegasijus, Afonijus, Elpidiforas, Anempodistas ir kiti (apie 34–345 m.)	16 Šv. kankiniai: Akepsimas, vyskupas, Juozapas, presbiteris, ir Ajifalas, diakonas (IV a.)	17 Šv. vienuolis Joanikijus Didysis (846 m.) Šv. kankiniai: hierarchas Nikandras, Myros vyskupas, ir presbiteris Ermėjus (I a.) 	18 Šv. kankiniai Galaktijonas ir Epistimija (III a.) Šv. hierarchas Tichonas, Maskvos ir visos Rusijos Patriarchas (išrinktas užimti Patriarcho sostą; 1917 m.)	19 Šv. hierarchas, išpažinęs Paulius, Konstantinopolio Patriarchas (po 350 m.) Šv. vienuolis Varlaamas Chutynietis (1192 m.) 	20 23-ia savaitė po Sekminių. Šv. Melitinos kankiniai: Jeronas, Isichijus, Nikandras, Atanazas, Mamantas ir kiti (III a.)	
21 Šv. Dievo Karvedžio Mykolo ir Jo vadovaujamų Dangaus Galybių šventė. Arkangelai Gabriėlius, Rafaelis (Rapolas), Uriėlius, Sariėlius, Jeremiėlius, Raguelius, Jehovoėlius.	22 Šv. kankiniai Onisiforas ir Portirijus (apie 284 – 305 m.) Šv. vienuolė Matrona (apie 492 m.) Šv. Dievo Motinos ikona, vadinama „Greitai išklausančioji“; X a.)	23 Šv. Apaštalai (keli iš 70-ties): Erastas, Olimpas, Rodėjonas, Sasipatras, Kvartas ir Tercijus (I a.) 	24 Šv. Didysis kankinys Mina (304 m.) 	25 Šv. hierarchas Joanas Gailėstingasis, Aleksandrijos Patriarchas (620 m.) Šv. Dievo Motinos „Gailėstingosios“ ikona	26 Šv. hierarchas Joanas (Jonas) Auksaburnis, Konstantinopolio arkivyskupas (407 m.) 	27 24-ta savaitė po Sekminių. Šv. Apaštala Pilypas (I a.) Šv. vienuolis Pilypas Irapietis (1527 m.) 	
28 Šv. kankiniai ir išpažinėjai Gurija, Samonas (299 – 306 m.) ir Avivas (322 m.) Šv. vienuolis Paisijus Velickovskis (1794 m.) Advento pradžia.	29 Šv. Apaštala ir evangelistas Matas (60 m.) Šv. teisusis Fulvijonas, Etiopijos kunigaikštis; jo šv. Krikšto vardas – Matas (I a.) 	30 Šv. hierarchas, stebukladaris Grigalius, Neocezarėjos vyskupas (266 – 270 m.) Šv. vienuolis Nikonas, Radonežo igumenas (šv. vienuolio Sergijaus mokinys; 1426 m.)	 Lapkričio 5 Demetrijaus „tėvų šeštadienis“. Atminai (pamaldos už mirusius).			 Lapkričio 21 Šv. Dievo Karvedžio Mykolo ir kiti Dangaus Galybių šventė.	
Lapkričio 28 - 2023 m. sausio 6 – Adventas							

- Šventė
- Pasninkas
- Atminai



Lapkričio 5
Demetrijaus „tėvų šeštadienis“.
Atminai (pamaldos už mirusius).



Lapkričio 21
Šv. Dievo Karvedžio Mykolo ir kitų
Dangaus Galybių šventė.

Lapkričio 28 - 2023 m. sausio 6 – Adventas

Klausimai kunigui



Į parapijiečių klausimus atsako Šventosios Dvasios vienuolyno katedros kunigas Olegas ŠLIACHTENKO

Viešpats mums liepė „savo veido prakaitu“ valgyti duoną (Pr 3,19), o aš dirbu be įtampos, gana lengvai ir atlygis pakankamai geras. Laiką leidžiu savo malonumui, vertinu komfortą, geros kokybės daiktus. Bet kartkartėmis jaučiu sąžinės priekaištus: ar Dievas manęs nepasmerks už tokį požiūrį į gyvenimą?

Anatolijus

Gerbiamasis Anatolijau, Žodžiais apie „veido prakaitą“ ir „duoną“ kalbama ne tik apie kūną sotinantį maistą. Tai ir „Gyvybės Duona“ (Jn 6,48), kurios gauname iš Viešpaties per Eucharistiją, priimdami Jo Kūną ir Kraują. Ši Duona savo „veido prakaitu“ pilna, ugdantis dvasiškai: kovojant su neskaisčiomis aistromis, meldžiantis, verčiant save imtis artimo meilės darbų ir t.t. Kai dėl jūsų darbo pobūdžio ir gyvensenos, tai čia reikia nuodėmklausio patarimo. Jis pasimeldęs galėtų pasakyti, ar girdite sąžinės balsą, ar ne sąžinės; tinkamai gyvenate ar netinkamai. Vienintelis dalykas, kurį dar galiu paminėti, toks. Jūsų klausimas primena vieno žmogaus klausimą Jėzui Kristui: „Mokytoja, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? (Lk 18,18). Tai klausimas sielos, jaučiančios, jog lyg ir viskas gerai, tačiau stinga pilnatvės. Viešpats jam nurodė, kas teikia pilnatvę. Gal ir jums verta apie tai pamąstyti ir ieškoti, kaip tobuleti. O kad rastumėte atsakymą, uoliau melskitės ir klauskite Viešpatį.

Šventovė, į kurią vaikštau, yra netoli mano namų, joje viskas man pažįstama ir sava; santykiai tarp parapijiečių geri, su kai kuriais iš jų – bičiuliški. Bet mūsų tėvelį perkėlė į kitą šventovę. Aš jį laikiau savo nuodėmklausiu. Ką man dabar daryti? Palikti šią parapiją ir pereiti į tą, kur dabar jis tarnauja?

Vera

Brangioji Vera, nebūtina eiti paskui nuodėmklausį. Parapija – tai didelė šeima, kuriai vadovauja Jėzus Kristus. Be abejo, klebonui privalu įtakoti parapijos atmosferą bei dvasią. Bet, nepaisant to, jo perėjimas į kitą parapiją neturėtų sunaikinti to, ką jūs (klebonas ir parapijiečiai) kūrėte Kristuje. Likite ištikimi parapijai Viešpatyje, o su nuodėmklausiu bendraukite: susitikinėkite, o jeigu jis toli išvyko, susirašinėkite.

Prie šventovės pinigų kauli ja muzikėlis, kuris akivaizdžiai turi problemų dėl alkoholio: tai matyti iš jo veido, o kartais dar ir iš kvapo. Duosi jam pinigų, o jis pragers. Bet kai kas nepaiso to ir duoda. Abejoju dėl tokio elgesio tikslingumo, todėl ir klausiu: ar tokių žmonių šelpimą galima laikyti išmalda?

Ivanas

Gerbiamasis Ivanai, negalvokite apie kitų žmonių duodamos išmaldos teisingumą. Palikite tai Dievui. Analizuokite savo veiksmus. Jeigu dėl šio konkretaus žmogaus jums kyla klausimas, ar protinga jį šelpti, vadinasi, jūsų, krikščionio, sąžinė reikalauja labiau pasidomėti jo problema. O tai, beje, būna didesnė išmalda nei tiesiog duoti pinigų. Jeigu manote, kad jis išties viską prageria, gal vertėtų jam nupirkti maisto produktų ar jau paruošto maisto? Žodžiu, pagalvokite.

Tai klausimas sielos, jaučiančios, jog lyg ir viskas gerai, tačiau stinga pilnatvės.

Perskaičiau skelbimą apie pamaldas ukrainiečių kalba. Nuėjau, išbuva per pamaldas, bet vėliau sužinojau, kad dvasininkas priklauso Ukrainos Stačiatikių Bažnyčiai, kuri lyg ir yra atskilėlių struktūra. Ar aš padariau nuodėmę? Ar dėl to reikia atgailauti?

Borisas

Gerbiamasis Borisai, Manau, kad tau vis dėlto reikia atgailauti. Net ir suklydus nusidėti – vis viena nuodėmė. Nuodėmė – ne tik pažeidimas, jos nereikia vertinti taip: „nusikaltimas – kaltė – bausmė“. Nuodėmė – tai liga, dėl kurios sunegaluoja siela, ir šis negalavimas reiškiasi tuo, kad siela „apanka“; ji darosi nejautri, nebejaučia nuodėmingumo. Dėl šios negalios mums reikia Atgailos Slėpinio: jis ne tik teikia nuodėmių „išrišimo“ malonę, bet ir gydo sielą. O ateičiai patarsiu būti įdėmiam. Stenkitės išsiaiškinti, į kokią šventovę atėjote. Krikščioniui nedera elgtis lengvabūdiškai.

Klausimus galima siųsti į redakciją įprastu, elektroniniu paštu, arba per Vilniaus ir Lietuvos vyskupijos Facebook puslapį.

Paulius Šimonis iššventintas į kunigus

Spalio 16 d. Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus iššventino į kunigus Marijos Magdalietės vienuolyno klero narį Paulių Šimonių.

Iššventinimas vyko Šventosios Dvasios vienuolyne, per Liturgiją, kurią hierarchas ordinaras Inokentijus celebravo koncelebruojant vienuolyno dvasininkams.

Paulius Šimonis 2021 metų kovą buvo iššventintas į diakonus. Tapęs kunigu jis tęs tarnystę Vilniuje, Marijos Magdalietės moterų vienuolyne.



Konstantino ir Mykolo šventovėje atnaujintas priebutis



Vilniuje, vadinamoje Romanovo (Konstantino ir Mykolo) šventovėje suremontuotas priešakinis priebutis.

Priebučio pamatus išlieta už parapijiečių aukas, po to laiptai padengti akmens plokštėmis. Atlikdami šiuos darbus meistrai stengėsi, kad laiptai atrodytų taip, kaip ankstesnieji, autentiški.

Vykstant remonto darbams parapijiečiams teko naudotis šoninėmis durimis, bet dabar pagrindinis įėjimas vėl atidarytas, ir į šventovę galima pakilti naujais, dailiais laiptais. Ateityje parapija planuoja suremontuoti ir šoninius laiptus, o prie kairiojo įėjimo įrengti įvažą ribotų galimybių žmonėms.

Kauniečiai sutvarkė šventąjį atminimo kryžių

Kruonio Globos cerkvės ir Kauno Apreiškimo katedros parapijiečiai sutvarkė šventojo atminimo kryžiaus, esančio metropolito Sergijaus (Voskresenskio) nužudymo vietoje, aplinką.

2018 metų gruodžio 9 d. metropolito Sergijaus nužudymo vietoje buvo pastatytas medinis kryžius. Vėliau įrengta pakyla su turėklais ir laipteliais. Kauno ir Kruonio šventovių parapijiečiai reguliariai lankosi čia: valo, tvarko kryžiaus aplinką, taiso laiptelius, sodina gėles. Ir šįkart teko atlikti nemaža darbų: pašalinti ne vietoje išaugusią žolę, parengti kryžių žiemos periodui.

Parapijiečiai planuoja įrengti naujus betono laiptus, kurie bus patogesni vyresnio amžiaus žmonėms, norintiems prieiti iki Kryžiaus.



Labdaros mugė Ženklo šventovėje



Vilniaus m. Ženklo cerkvės (rus. Znamenskij chram) parapijiečiai visus norinčius kviečia dalyvauti tradicinės Kalėdų mugės parengime.

Renkamės lapkričio 26 d., 12.30 val., Ženklo cerkvėje. Susirinkusieji, vadovaujant cerkvės darbuotojai Olgai Labanovai, gamins Kalėdų suvenyrus. Rankdarbius yra iš ko gaminti, bet galima atnešti ir savų atsargų.

Visos už darbelius gautos lėšos bus paaukotos ribotų galimybių žmonių mokymo centrui, su kuriuo Ženklo parapija bendradarbiauja apie 10 metų.

Parapija savo jėgomis šiame centre rengia koncertus, spektaklius, imasi kitų dvasinio švietimo pobūdžio darbų. Centro globotiniai ne sykį yra atvažiavę į šventovę dalyvauti pamaldose ar į koncertus ir ekskursijas.

Kalėdų mugė Ženklo šventovėje vyks nuo gruodžio 24 iki sausio 19 d.

Talkos Eufrosinijos kapinėse

Žinomos Vilniaus gidės, Eufrosinijos šventovės parapijetės Indiros Gladkovos iniciatyva, Demetrijaus „tėvų šeštadienio“ išvakarėse Eufrosinijos kapinėse vyko talkos.

Vilniaus Eufrosinijos kapinės – stačiatikių nekropolis, įkurtas prieš du amžius. Šios kapinės – kultūros paveldo objektas, neatsiejamas nuo mūsų krašto rusų ir stačiatikių kultūros. Čia palaidota daug žymių XIX–XX a. veikėjų: valdininkų, dvasininkų, menininkų, mokslininkų.

Į socialiniuose tinkluose paskelbtą kvietimą atsiliepė apie 20 entuziastų. Buvo surengtos dvi talkos: spalio 22 ir 29 d. Padirbėję tris valandas darbininkai buvo pakviesti į refektorijų, kur kapinių administracijos darbuotojai juos pavaišino arbata ir kava.

Ateityje talkas numatoma rengti reguliariai.



Paraskevės cerkvė: šventa vieta nebūna tuščia

Šių metų spalio pradžioje Vilniuje, Paraskevės šventovėje, pirmą sykį jos istorijoje hierarchas iškilmingai celebravo Dieviškąją Liturgiją lietuviškai.

Tai, kad šis reikšmingas įvykis tapo įmanomas, yra ir didelis dartinės šios šventovės choro vadovės Tatjanos Serafimovnos Bostis nuopelnas.

Vilniaus Paraskevės cerkvė - ypatinga, seniausia vyskupijos šventovė, įkurta dar XVI a. Be to, joje, vienintelėje šalyje, nuo 2005 m. pamaldos vyksta lietuvių kalba. Ir nuo tada čia kūrėsi, telkėsi lietuviškai kalbančių stačiatikių bendruomenė. Šių metų balandį, Velykų išvakarėse, Paraskevės šventovėje įvyko liūdni dalykai, dėl kurių net kilo pavojus, kad pamaldų lietuvių kalba tradicija bus nutrūkusi. Ankstesnis šios cerkvės klebonas atsisakė joje tarnauti, nes prisidėjo prie dvasininkų, ėmusių skaldyti Bažnyčią. Vėliau už kunigo priesaikos laužymą ir Bažnyčios kanonų nepaisymą jį pašalinta iš dvasininkų.

Klebono pavyzdžiu pasekė ir choristai. Neliko ir natų, o išsyk rasti žmonių, kurie galėtų per pamaldas giedoti lietuviškai, buvo keblu. Aukoti Liturgiją šioje šventovėje tapo labai sunku, ir tai dar švelniai pasakyta.

Kad keli Bažnyčiai ištikimi parapijiečiai neliktų be pamaldų Velykų naktį, teko kviestis giesmininkų iš Klaipėdos. Iš Visų šventųjų (rus. „Vsesviatskaja“) cerkvės atvykus giesmininkų trio Kristaus Prisikėlimo naktį giedojo džiugius himnus, kurie po senovinės cerkvės skliautais skambėjo itin pakiliai, įkvėpdami tada nepaprastai reikalingos atgimimo vilties.

Per Atvelykį mažasis choras vėl atvyko padėti.

Tačiau tai negalėjo ilgai tęstis, nes giesmininkams nebuvo lengva kas sekmadienį taip toli keliauti palikus namiškius ir savo nuolatinės ofcijos vietą.

Bet, kaip sakoma, „šventa vieta nelieka tuščia“. Viešpats savo ištikimų vaikų nepalieka beglobių, ir į Paraskevės cerkvę Jis atvedė žmogų, kuris per pusmetį sugebėjo sutelkti tiek giesmininkų, kiek minimaliai reikia pamaldoms. Be to, tai tikintys žmonės, kalbantys lietuviškai.

Pamaldos, žinoma, galėtų vykti ir be choristų, pakaktų ir kunigo, bet dar garsusis rusų teologas Pavelas Florenskis (jis žuvo sovietų stovyklose) rašė, jog pamaldų vyksmas šventovėje - tai „menų sintezė“. Darnus, gražus giedojimas cerkvėje padeda tikintiesiems atsiriboti nuo kasdienės rutinos ir labiau susitelkti maldai.

Tatjana Serafimovna Bostis - profesionali dainininkė, dirbusi Kauno valstybiniame chore. Jos tėvas - stačiatikių kunigas. Tatjana Serafimovna neseniai grįžo į Lietuvą iš JAV, kur gyveno pastaruosius 20 metų. Ji negalėjo abejingai stebėti tai, kas nutiko Paraskevės



► Belaukiant Šv. Komunijos Paraskevės šventovėje. Tarnauja kunigas Aleksijus Šalčiūnas ir diakonas Joanas Stankevičius. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.

šventovėje. Nors nuo vaikystės įprato cerkvėje melstis tik bažnytine slavų kalba, ir jai ši kalba labai miela, ji nė negalvojo apie jokią kitą, bet dabar ji rūpinasi bažnytiniu giedojimu lietuviškai. Štai ką ji apie tai pasakoja:

- Man pačiai tai buvo visiškai netikėta. Tą Velykų naktį balandžio mėnesį ėjau į pamaldas Užmigimo katedroje ir negalėjau pakeliui neužsukti į Paraskevės cerkvę. Tada visi aptarinėjo, kas ten nutiko: neliko klebono, giesmininkų, ir nebuvo pamaldų Verbų sekmadienį, vieną svarbiausių metų švenčių: Viešpaties įžengimo į Jeruzalę. Ryšium su tuo buvo paskelbti piktdžiugiški buvusių dvasininkų, atskalūnų komentarai. Panorau užėti ir pažiūrėti, kaip ten viskas atrodo, ar pavyko pasirengti Velykų pamaldoms, ar yra kam giedoti. Šventovė atrodė tarsi našlaitė, žmonės - sutrikę... Visa tai labai sujaudino mano širdį, panorau kaip nors padėti...

- Kaip toliau klostėsi įvykiai? Kas konkrečiai paskatino Jus tapti šios šventovės choro vadove?

- Jo Ekscelencijos Ambrosijaus, kuris ėmėsi globoti našlaitę tapusią

Paraskevės šventovę, parama. Ir ne tik parama. Būtent Jo Ekscelencija man pasiūlė imtis šios sudėtingos veiklos, o po to visaip skatino priimti šį pasiūlymą. Aš juk ne išsyk sutikau, nes buvo baugu: ar pajėsiu? O jei nepavyks? Bet Jo Ekscelencija ryžtingai atmesdavo visas mano dvejonas, vis žadėjo padėti, ir galiausiai aš pasiryžau.

Šventoji didžioji kankinė Paraskevė (liet. „Penktadienis“; rus. „Piatnica“) pagerbiama lapkričio 10 d. Ryšium su tuo Paraskevės cerkvėje (rus. Piatnickij chram) pamaldų bus daugiau nei paprastai. Titulo dienos šventė perkeliama į sekmadienį, lapkričio 13, ir šią dieną Dieviškąją Liturgiją iškilmingai lietuvių kalba celebruos Trakų vyskupas Ambrosijus. Šeštadienį, lapkričio 12 dieną, pirmą kartą ne tik šioje šventovėje, bet ir visoje vyskupijoje, Jo Ekscelencija Ambrosijus Dieviškąją Liturgiją iškilmingai celebruos anglų kalba. Lapkričio 10 d. Liturgiją aukos kunigas Aleksijus Šalčiūnas. Lapkričio 12 ir 13 dienomis pamaldos prasidės 9 val., o lapkričio 10 d. - 8 val.

Beveik keturis mėnesius per pamaldas Paraskevės cerkvėje Tatjana giedojo viena: buvo nelengva parinkti giesmininkus. Tiesa, jų ten negalėjo būti daug dėl akustikos ypatybių nedidelėje šventovės erdvėje.

Viena vertus, tai ir gerai, nes

galima tenkintis minimaliu giesmininkų skaičiumi. Kita vertus, jie turi būti tikri profesionalai, nes „slėptis“ už kolegų pečių tasyk neįmanoma: visi turi būti gerai pasirėngę giedoti.

Giesmininkai ateidavo, pabandydavo atlikti, kas būtina, išeidavo ir nebegrįždavo. Bet Tatjana vis neprarado vilties, jog visavertės su-

dėties choras ne tik giedos lietuviškai per eilinių sekmadienių Liturgiją, bet ir atliks sudėtingiausias užduotis: giedos Liturgiją iškilmingai celebruojant hierarchui, kuomet jis pasitinkamas prie įėjimo į šventovę ir joje aprengiamas liturginiais rūbais.

Tik visai neseniai - rugsėjo mėnesį jos nuolatinės maldas ir pastangas rasti giesmininkų vainikavo sėkmė: Viešpats atvedė į šventovę tikinčius žmones, kurie yra ir profesionalūs giesmininkai, ir nuo vaikystės nepriekaištingai moka lietuvių kalbą. Bet tai, kaip Tatjana ieškojo šių giesmininkų, su kokiais sunkumais jai čia teko susidurti ir kaip galiausiai Viešpats šiuos žmones nukreipė į šventovę, nusipelno atskiros kalbos.

Kiek padirbėję kartu choristai ir jų vadovė sugebėjo atlikti tai, apie ką šių metų balandį net nebuvo galima svajoti, nes, kaip sakytą, tada buvo iškilusi reali grėsmė, jog šioje šventovėje nebus pamaldų lietuvių kalba. Tai, apie ką vėliau vyskupijos naujienose, kaip ir dera naujienai, buvo pranešta lakoniškai ir be emocijų, nors dėl šios naujienos keletą mėnesių teko uoliai melstis, ieškoti ir kitaip triūsti.

„Pirmą spalio sekmadienį Trakų vyskupas Ambrosijus Vilniuje, Paraskevės cerkvėje, iškilmingai celebravo Dieviškąją Liturgiją lietuvių kalba. Per pamaldas giedojo Tatjanos Bostis vadovaujamas šventovės choras“.

Pabaigai - dar viena gera žinia: nuolatinių parapijiečių skaičius šioje šventovėje nuo balandžio mėnesio vis didėjo, ir šiuo metu jis praktiškai toks, koks buvo anksčiau, nes atėjo naujų žmonių ir grįžo dalis „senųjų“.

Pridursiu, kad mūsų vyskupijoje pamaldos vyksta ne tik bažnytine slavų ir lietuvių kalba, bet ir ukrainiečių, baltarusių, sakartvelų, graikų kalbomis. Pastarosiomis keturiomis kalbomis pamaldos vyksta Vilniaus Užmigimo (rus. „Uspenskij“) katedroje, šeštadieniais, 10 val. Jų tvarkaraštis skelbiamas oficialioje katedros paskyroje ir jos Facebook'o puslapyje.

Ir tai dar ne viskas: artimiausiu metu Paraskevės (rus. „Piatnickaja“) cerkvėje pirmą sykį pamaldos vyks anglų kalba. Mūsų vyskupijoje daroma visa, kas įmanoma, kad įvairių tautybių žmonės galėtų melstis nuo vaikystės jiems miela gimtąja kalba.

Jevgenija NEGANOVA



► Šv. Paraskevės („Penktadienio“; rus. „Piatnica“) šventovė žvelgiant iš paukščio skrydžio. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.



► Parapijos choras. Vadovauja Tatjana Bostis. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.

Mums suteikė galimybę kažką nuveikti Dievui...

Bendruomenė negali gyvuoti be aktyvių pasauliečių. Nors Liturgijos Slėpinys - parapijos gyvenimo ašis, be pamaldų cerkvėje ir maldų joje dar esama ir to, kas vyksta už šventovės sienų: parapijiečių šeimose, darbe ir apskritai visuomenėje. Mūsų auka tarnaujant Viešpačiui reiškiasi mūsų gyvenimu pagal Dievo įsakus; kitaip sakant, kaip labai mes aukojamės Dievui.

Tarp mūsų, Visagino Paaukojimo - Panteleimono cerkvės parapijiečių, nemaža tokių, kurie pasiaukojamai tarnauja Kristui. Papasakosime apie vieną jų - Iriną Ziuzevą.

„Tokių kaip Irina, nėra daug. Pažįstu ją nuo jaunumės, o dabar ji jau didelės šeimos motina. Dešimt vaikų! Jų šeima, įskaitant ir Irinos tėvus, jau pati yra maža Bažnyčios bendruomenė. Atėję į šventovę jie užima gana daug vietos. Ir tai - džiugu, - sako Visagino Paaukojimo - Panteleimono šventovės klebonas t. Josifas.

Džiugina ir tai, kad Irina bei jos šeima paiso Sekmadienio: dalyvauja pamaldose. O Irinos pamaldumą, jos atsidavimą Bažnyčiai reikia ypatingai pažymėti. Ji turi labai gerą vyrą, kuris visuomet ją palaiko. Žinau, kad jis labai myli savo vaikus. O jie labai myli tėvus. Dabar ir vyriausiojo sūnaus šeimoje jau yra vaikų. Tikiuosi, kad Irina ir vaikaičius atves į cerkvę. Visi jos vaikai gabūs. Vyresnės jos mergaitės ir sūnus Petia jau gieda mūšų chore.

Tačiau labiausiai mane stebina tai, kad ji drąsiai imasi daugelio darbų, ir visada ją lydi sėkmė, nors tai ir skirtingų sričių veikla. Ji labai daug nuveikusi parapijos labui: organizavo ir vadovauja Šeimos klubui, kuriame vaikai ne tik mokosi tikėjimo tiesų, bet ir sulaukia įvairių švenčių, pavyzdžiui, prie Kalėdų eglutės. Irina rengia ir muges (per Velykas ir Globos šventę), labdaros akcijas ir dar daug ką kita. Tarp Irinos darbų - įspūdingo masto mieste vykstanti labdaros akcija „Kalėdų pasaka“. Jos sudėtinė dalis - didelis koncertas. Kartu renkamos aukos, perkamos dovanos vaikams iš nepasiturinčių šeimų. Šimtai vaikučių iš tokių šeimų kviečiami prie jiems skirtos eglutės... Be to, ji kasmet organizuoja šventųjų šeimos globėjų Petro ir Fevronijos šventei skirtą koncertą. Irina energingai misisionieriauja; ši jos veikla adresuota vaikams ir jaunimui. Covid'as kiek sumažino jos darbų apimtį ir pakoregavo pobūdį, bet tikimės, kad ilgainiui viskas grįš į ankstesnes vėžes. Šventoriaus apželdinimas ir cerkvės aplinkos sutvarkymas - taip pat Irinos nuopelnas: ji su vienminčiais du kartus per metus tvarkosi per šeštadienio talką.

Dar noriu pažymėti, kad Irina auklėja ne tik savo vaikus, bet ir globoja dvi mergaites, kurios ją myli taip stipriai, kad vos nepavaldulčiau. O ir tiesioginis jos darbas toks, kad jam reikia daug jėgų ir būti jautriai, - sako t. Josifas.



► Labdaros akcijos „Kalėdų pasaka“ metu. Asmeninio archyvo nuotr.

„Tegu kiekvienam bus atlyginta pagal jo darbus“ - Irina, tavo didelė šeima, augini mažų vaikų su specialiais poreikiais, eini atsakingas pareigas darbe, turi savo pagalbinį ūkį... Kaip dar randi laiko ir jėgų užsimti labdaringa veikla bei tiek melstis? Kas tau padeda?

- Nieko nuostabaus čia nėra. Tiesiog reikia stiprių motyvų veikti, o jų teikia meilė ir tikėjimas. Viešpats visuomet šalia, Jis man padeda. Aš nuolat tai jaučiu. Kartais imuosi kokio darbo ir jaučiu: bus sunku, bijau, kad nesusidorosiu. Tada prašau: „Viešpatie, padėk!“ Ir Jis visuomet padeda, - sako Irina, o aš pastebiu, kad jos akys nušvinta, jose tarsi išsiblieja ugnelė, nepaliečianti abejonių jos žodžių nuoširdumu. - Aš nuolat jaučiu Dievo artumą. Jis čia, Jis visur. Jis - tarp mūsų! Aš tuo ne sykį įsitikinau.

Aš labai noriu patekti į Dievo Karalystę. Tai pagrindinė mano veiklos paskata. Ir aš labai bijau patekti į pragarą, - atvirauja Irina. - o pragaras tikrai egzistuoja. Man gyvenime teko patirti du apreiškimus, kurie tuo įtikino.

Laimė kvepia arbūzu

Kartais tenka daryti tai, ko visi nenori, bet privalai. Kaip sakoma, „tebūnie kiekvienam atlyginta pagal jo darbus“ (žiūr. Mt 16,27). Bet kartu sakoma, kad „Viešpats - pats neteisingiausias. Nes jeigu Jis vi-

siems atmokėtų pagal jų nuopelnus, pasaulis jau nebeegzistotų“. Kai tai supranti, kai tiki Jo artumu, pasijunti toks stiprus, toks džiugus! Ypač aiškiai tai suprantu, kuomet tie, kuriems pasakojau, ką esu sumanusi, mane tikina, jog tai bergždžia idėja, kuri pasmerкта nesėkmei. Tačiau tereikia pasimelsti ir kažkaip sulauki paramos, ir viskas susiklosto taip, kaip numatyta. Tada tau išauga sparnai ir širdį perpildo tokia laimė, kad net pakvimpa arbūzu.

- Kokios keistos tavo, Irina, asociacijos...

- Aš taip retai jaučiu arbūzų kvapą, - juokiasi Irina - tikriausiai, todėl, kad ne visai mano veiklai Viešpats pritaria. Juk juo daugiau darbų, juo daugiau ir nuodėmių. Mes viską darome tik šiaip taip.

- Bet sutik, kad nuodėmė nuodėmei nelygi.

- Taip. Nuodėmės skiriasi, tačiau lengva neturi būti. Aš kartais klausiu Dievą: už ką Tu skiri man tiek išbandymų, juk aš taip stengiuos. Ir pati sau atsakau: o lengva ir neturi būti. Taip, nori turėti daug vaikų - sveikų, klusnių. Bet tada koks čia tavo nuopelnas? Ir kiekvieną sykį, kai manyje užsimezga nauja gyvybė, aš sutinku su tuo, kad kils sunkumų, bus problemų. Gali būti, jog dėl mano dvasinio bejėgiškumo Viešpats ne iš karto skyrė man tokių išban-

dymų kaip nesveiko vaiko auginimas ar naujagimio mirtis. Viešpats viską iš anksto numatęs ir žino, ką ir kam skirti. Man jis duoda vaikų, ir visa, ko imuosi, darau dėl Viešpaties. Būna valandėlių, kuomet apima neviltis, bet išsyk kreipiuosi į Dievą, prašau Jį patarimo ir gaunu jį. Aš nuolat jaučiu Jo artumą.

- Ką pasakytum žmonėms, kurie abejoja Dievo buvimu, nes nejaučia Jo.

- Reikia kreiptis į Jį. Aš visiems patariu pasakyti Jam: „Viešpatie, Tu tiesiog parodyk, kad esi; aš noriu tai suprasti, nes trokštu būti su Tavimi!“. Jis būtinai atsilies. Duosiu pavyzdį. Maždaug prieš pusantų metų kalbėjau su viena mergaite, ir ji pasinaudojo mano patarimu. Po to praėjo šiek tiek laiko, ir ji įtikėjo, ėmė vaikščioti į šventovę. Be to, ji rado savo tikrą, biologinį tėvą, o kai jai pasakė: „Dabar tu jau niekuomet nebūsi viena, nes atsirado tavo tėvas“, ji atsakė: „Ne, aš nebūsiu viena, nes aš - su Dievu“. Man tai buvo neapsakomos laimės akimirka, nes visiškai netikintis žmogus, kuris vengė net peržengt cerkvės slenkstį, įtikėjo.

Siela nebijo skersvėjų

- Suprantu, kad didelė šeima reikalauja daug jėgų. O tau ir darbe jų labai reikia. Esi „Šeimos ir vaiko gerovės centro“ direktorė, kasdien tenka turėti reikalą su kitų žmonių problemomis ir skaudžiais dalykais. Abejingas žmogus negalėtų eiti tokių pareigų. Tu esi jautri, atjauti - tokią tave ir pažįstu. Tu nuolat imiesi labdaringos veiklos: čia renki lėšas kokio žmogaus gydymuisi, čia rūpiniesi suteikti kitokią paramą. Visa tai reikalauja dvasinių, emocinių jėgų. Kas padeda jas atgauti?

- Na, jau sakiau, kad pagrindinis dalykas - tikėjimas. Ir, kad ir kaip keista, - mano šeima. Juk, atvirai sakant, sudėtinga auklėti du - tris vaikus, o kai jų daugiau, tampa net lengviau, nes vyresni vaikai visur tau padeda. Didelė šeima - tai vienas ypatingas „organizmas“, gyvenąs pagal kitus, savus įstatymus. Čia vyresnieji rūpinasi jaunesniaisiais

ir vienas kitu. Jie nekantriai laukia naujo vaikelio gimimo ir varžosi tarpusavyje dėl galimybės paimti mažylį ir palaikyti jį. Ir tai pasakytina ne tik apie mergaites. Štai Petia - geriausia mūsų „auklė“. Šeima atima fizinių jėgų, bet teikia emocinių. Kai dėl labdariavimo, tai čia viskas daroma Dievo šlovei, Jo vardu ir puoselėjant viltį patekti į Dievo Karalystę. Ir nors kyla daug sunkumų, o kartais ir neįveikiamų kliūčių (pavyzdžiui, tokių kaip covid'as), bet sulaukiame Viešpaties paramos, ir viskas pavyksta. Be Jo mes - nulis.

Mane labiausiai džiugina veiklos rezultatas. O jis kartais stebina. Regis, surinkome nepakankamai lėšų, kad galėtume atlikti visa, kas numatyta, ir staiga pamatome, kad lėšų pakako. Tai visiškai nesuprantamas dalykas, nepaaiškinamas logiškai, panašus į tai, kaip Viešpats penkiais duonos kepalėliais ir dviem žuvimis pamaitino daugybę žmonių.

- Taip, aš žinau, kad tu džiaugiesi, kai tavo globotiniai sulaukia pagalbos. Gal ir tai, kad eini šias pareigas, nėra atsitiktinum, o Viešpaties Apvaizda? Juk į centrą ateina žmonės, kuriuos reikia sušildyti savo šiluma.

- Įsties, šioms žmonėms reikia ne tik šilumos, bet ir rimtos pagalbos. Aš labai dvejojau, ar imtis šio darbo, prašiau dvasininkų palaiminimo jam, klausiau Dievą, ar tai mano vieta? Nes nėra gerai, kuomet žmogus yra ne savo vietoje, ypač jeigu jis yra tarnautojas, į kurį žmonės kreipiasi, kai jiems labai reikia pagalbos.

- Ira, tu kasdien matai tuos vargšus vaikelius, kuriems stinga meilės, tu susiduri su svetimais skauduliais, ar tavo atvira siela nerambėja, „nesausėja“ šiame „skersvėjyje“?

- Ne! Jokių būdu! Aš tik vis geriau juos suprantu ir stengiuosi padėti, kuo galiu.

- Tu daug darai ir savo parapijai. Kaip tu viską aprėpi?

- Aprėpiu... - Irina trumpam susimąsto. - Aš savo vaikams sakau: mums suteikė galimybę, mums leido kažką nuveikti Bažnyčiai, Dievui, tai - didžiulis lobis! Ir aš juk ne viena imuosi šių darbų. Mūsų parapija labai draugiška, joje daug veiklių žmonių. Tai, ką aš darau, dažnai nėra idealu, aš matau visus savo trūkumus. Bet prašau, kad Viešpats man atleistų ir padėtų, ir reikalai juda į priekį. Ypač mėgstu užsiėmimus su vaikais Šeimos klube; suprantu, kad tai labai svarbi veikla mūsų virtualios realybės ir nedorovingumo metą. Visuomenė mums perša, kad atsiskaitytume doros ir nuodėmės nelaikytume nuodėme. Manau, kad nepakanka tik vedžioti vaiką į šventovę, jį dar reikia dvasiškai ugdyti.

- Irina, dėkoju už pokalbį ir linkiu Dievo pagalbos visuose tavo reikaluose.

Liudmila MARTYNOVA



► Irinos šeima su t. Josifu. Asmeninio archyvo nuotr.

Keliaujantis ikonostasas

Vienas pagrindinių ekskursantų traukos objektų Klaipėdoje - miesto pilies muziejus. Tačiau tik nedaugelis žino, jog pirmoji stačiatikių šventovė mieste buvo įsikūrusi būtent pilies teritorijoje. Ji, kaip, beje, ir pati pilis, ilgai nunyko, bet iki mūsų dienų išliko praktiškai visas tos cerkvės ikonostasas. Pirmosios Klaipėdoje stačiatikių šventovės, o ypač jos ikonostaso istorija yra nepaprastai įdomi.

Margarita ARTAMONOVA

Aptariamą istorijos pradžią susijusi su Septynerių metų karo (1756 - 1763 m.) įvykiais, kurių dėka įpusėjus XVIII a. Rytų Prūsijai kuriam laikui tapo Rusijos imperijos dalimi. Pirmiausia rusų kariuomenė užėmė Mėmelį (dabar tai Klaipėda).

Miesto tvirtovės apgulai vadovavo generolas Vilimas Fermoras. Tvirtovę be didesnių nuostolių pavyko užimti 1757 m. liepos 5 d. O kitų metų sausį kariai, ledu perėję Kuršių marias, beveik nepatirdami pasipriešinimo, užėmė Karaliaučių (Königsbergą). Imperatorienė Jelizaveta Petrovna savo įsaku prijungė Rytų Prūsijos teritoriją prie Rusijos imperijos, ir vietos gyventojai davė ištikimybės priesaiką Rusijos carinei valdžiai.

Viena pirmųjų naujojo gubernatoriaus idėjų buvo įkurti stačiatikių šventovės trijuose strategiškai svarbiausiuose prijungto krašto miestuose. Imperatorienė 1759 m. balandį nurodė Švenčiausiajam Sinodui, kad minėtuose miestuose būtų parinkti cerkvėms tinkantys pastatai.

Paskelbus šį įsaką stačiatikių cerkvių steigimo reikalai sparčiai pajudėjo iš vietos. Atlikti bendrą ikonostasų projektą patikėta tuometiniam vyriausiajam Maskvos architektui, Dmitrijui Uchtomskiui. Ikonų tapymui pasitelkta grupė šios srities menininkų, kurių vardai taip pat žinomi dėka archyvo duomenų.

Kadangi tai buvo valstybinės svarbos užsakymas, valdžia akylai stebėjo, kaip jis atliekamas. Buvo itin griežtai nurodyta, kad visi darbai turi tęstis ne ilgiau nei 4 mėnesiai, t.y. iki 1760 m. kovo 1 d., o jeigu bus uždelsta, grėsė rimta bausmė: iki trečdaliai sutartos sumos. Be to, kaip nurodoma viename dokumente, dailininkų namuose budėjo puskarininkiai ir jaunesnieji karininkai. Jiems įsakyta stebėti, kad darbai būtų atliekami tinkamai. Kariškiams čia talkino „savo darbų meistriškumu“ garsėjantis ikonų tapytojas Vasilijus Vasilevskis. Jis turėjo vertinti ikonų tapymo kokybę ir kartu su kariškiais du kartus per savaitę pranešinėti, kaip darbuojasi dailininkai.

Nepaisant tokios skubos, ikonostasai dėl kažkokios priežasties iki birželio 5 d. išbuvo sostinėje. Galiausiai 1760 m. birželio 5 d. danų laivas „Frauona“ atgabeno ikonostasus, bažnytinius reikmenis ir rūbus į Karaliaučių. Ten Kristaus



Prisikėlimo šventovę atidaryta 1760 rugsėjį. Tų pačių metų rudenį įkurta ir Viešpaties Atsimainymo cerkvė Mėmelyje, o kiek vėliau, gruodį, Piliavoje (dabar tai Kaliningrado srities Baltijskas) pašventinta Šventosios Dvasios nužengimo cerkvė.

Iš šešių Karaliaučiuje atrinktų pastatų cerkve tapo senovinė „Štandinamo kirkė“. Piliavoje stačiatikių šventovė įrengta prie įėjimo į tvirtovę papildomai pastatytoje patalpoje. Na, o Mėmelyje nutarta paversti cerkve buvusią tvirtovės „kirkę“.

Tai buvo erdvi, per du aukštus, patalpa, įrengta tvirtovės sienoje, šalia didelio kampinio jos bokšto. „Kirkės“ šonuose buvo dveji laiptai, jungiantys „kirkę“ su antro tvirtovės aukšto erdve. Nors „kirkės“ patalpa buvo pakankamo dydžio, ir akustika ten buvo gera, tačiau būta ir didelių trūkumų. Jie privertė cerkvės kleboną Michailą Ivanovą rūpintis cerkvės perkėlimu į kitą pastatą. Dalykas tas, kad prasidėjus rudens darganai, paaiškėjo, jog stogo danga nesandari: lietaus vanduo tekėjo ant aukuro. Be to, greta šventovės buvo parako „iždas“, o tai cerkvę darė pavojingą gaisro atžvilgiu. Galiausiai, norint patekti į cerkvę, reikėjo turėti specialų komendanto leidimą, be kurio nebuvo galima įeiti į tvirtovės teritoriją.

Po ilgų aiškinimųsi Mėmelio cerkvę vis dėlto perkelta į rotušės pastatą, kurį prieš tai suremontuota ir pertvarkyta cerkvės reikmėms. Naujoji Atsimainymo cerkvė buvo pašventinta 1761 m. rugpjūčio 1 d.

Tačiau ikonostasui ir čia buvo skirta išbūti ne ilgiau nei metus...

1762 m. pradžioje mirė Jelizaveta Petrovna. Rusijos imperatoriumi tapo Prūsijos karaliaus gerbėjas Petras III. Jis su buvusiu priešininku pasirašė sąjungos sutartį. Nors Jekaterina II neužilgo nuša-



► Mėmelio (Klaipėdos) ikonostasas Kaliningrade, Gelbėtojo Acheiropitos ikonos šventovėje bei šis ikonostasas Stokholmo m. Atsimainymo cerkvėje.

1767 m. teko remontuoti aptriušusią stačiatikių cerkvę Stokholme. Tada ir parūpo Peterburge saugomas ikonostasas. Tų pačių metų rugsėjį jį pakrauta į švedų laivą „Emanuelis“. Juo gabenta ir Alto-rių, bažnytinę įrangą bei rūbus. Laivas, plaukdamas Baltijos jūra, dėl stiprios audros sudužo, atsitrenkęs į šcherus, bet cerkvės turtas nenukentėjo. 1768 m. vasarą baigta įrengti naują Stokholmo cerkvę, ir ją pašventinta Viešpaties Atsimainymo garbei, nes ir ikonostasas buvo su Atsimainymo ikona.

Stačiatikių šventovė Stokholme išliko iki mūsų laikų, nors jai dar net 6 kartus teko kraustyti vis į kitą vietą. Kartu keliavo ir ikonostasas. Pastatus cerkvei nuomota. Vieni jų nunykdamas, kitų savininkai taip pakeldavo nuomos kainą, kad tekdamas ieškoti kitos vietos. Kraustyta maždaug kas 10 metų.

Galima išsakyti, kad 1892 m. rusų misija Stokholme pastatydino pajamų namus, kur trečiame aukšte buvo ir patalpa cerkvei. Ji buvo daug erdvesnė nei ankstesnė, todėl senasis ikonostasas jai netiko. Peterburge pagaminta naują, specialiai pritaikytą šiai vietai. Na o Mėmelio ikonostasas pateko į Vokietiją, į Hamburgo šv. Nikolajaus cerkvę, kurią pašventinta 1902 m.



► Dievo Gimdytojos paveikslas iš Mėmelio ikonostaso.

Tai buvo nedidukė šventovė, įsikūrusi pajaminguose namuose. Kai ją tik pradėta įrenginėti, žymus rusų diplomatas Sergejus Vasiljevičius Arsenjevas, tuomet ėjęs generalinio konsulo Stokholme pareigas, prisiminė, jog yra šis senasis ikonostasas. Jam rekomendavus jis pateko į Hamburgą ir puikiai tiko šv. Nikolajaus cerkvei.

1965 m. Hamburge buvo pastatyta šv. Prokopijui pašvęsta katedra. Ankstesnėje cerkvėje pamaldos vyko vis rečiau. Išlaikyti šias, jau gerokai nunykusias patalpas, teko kunigaikščio Vladimiro Brolijai. Jai tai buvo sunki našta. Cerkvę uždaryta, o Brolijos nariams iškilo nauja rimta problema: kur patalpinti ikonostasą. Jį buvo galima perduoti kuriam nors Vokietijos muziejui, nes šis ikonostasas - didelė istorinė ir kultūrinė vertybė. Kita vertus, jame - pašventintos ikonos, prie kurių meldėsi ne viena stačiatikių karta. Tad daug metų užsienio stačiatikių šventovėse tam tarnavęs ikonostasas nusipelnė geresnės dalios nei tapti muziejaus eksponatu. Buvo nutarta ieškoti jam vietos kokioje nors stačiatikių šventovėje. Bet iš pradžių (1995 m. kovą) ikonostasą perkelta saugoti į Rusijos pasiuntinybę Bonoje, o po metų išvežta į Kaliningradą (Karaliaučių). Ten jis išardytas, sudėtas į dėzes, buvo laikomas Kryžiaus Išaukštinimo katedroje.

2001 m. senovinį ikonostasą pradėta restauruoti. Šiuos darbus atliko XVIII-XX a. pradžios tapybos aliejiniais dažais mokslinės restauracijos specialistai, dirbantys Tretjakovo galerijos padalinyje. 2005 m. birželį restauruotas ikonostasas atkeliavo į Karaliaučių ir buvo patalpintas į Gelbėtojo Acheiropitos ikonos (rus. „Nerukotvornogo Spasa“) šventovę, kuri yra tada dar statomos Kristaus Gelbėtojo katedros apatinėje dalyje.

Ten esančią cerkvę pašventinta 2007 m. rugsėjo 27 d. Ši šventovė yra ir savitas paminklas rusų kariams, žuvusiems pradžioje minėtame Septynerių metų kare bei visuose vėlesniuose karuose.

Taip pasibaigė ilgos Mėmelio (Klaipėdos) ikonostaso kelionės.

Trys porcijos citrinų drebučių Katiai

Dar viena mūsų vyskupijos Paterikono istorija. Ji nutiko vienai mažai mergaitei Vilniuje, Šventosios Dvasios katedroje.

Jevgenija NEGANOVA

Kai tai vyko, mergaitei buvo 9-ri metai. Ji gimė Rusijoje, bet dėl šeimos aplinkybių vaikystėje gyveno Vilniuje, Šventosios Dvasios vienuolyne, globojama vienuolyno bendruomenei priklausančios močiutės.

Mergaitė lankė netoliese esančią mokyklą. Sykį, baigiantis pamokoms, jai ėmė skaudėti dantį, ir ji pasiprašė namo. Paėmė portfelių ir ėmė leisti nuo ketvirtro aukšto į pirmą, priėjo iki rūbinės ir čia staiga pajuto: dantis..., „praėjo“! Jūs, tikriausiai, žinote, kad vaikams taip būna: skaudėjo - skaudėjo ir netikėtai, nesuprantamai „praėjo“; suaugusiems tai atrodo įtartina.

Grijti į klasę nebuvo prasmės: iki paskutinės pamokos pabaigos teliko 20 minučių. Jai besvarstant, ką daryti: grižti į klasę ar eiti namo, iš aktų salės, esančios netoliese, pasigirdo muzika. Ten aiškiai vyko kažkas įdomaus! Žvilgtelėjusi vidun, mergaitė pamatė, kad scenoje vyksta spektaklis. Klausimų, kur eiti, neliko.

Baigusi žiūrėti spektaklį ir jau tikrai pasirengusi eiti namo, ji pastebėjo, kad klasėje pamiršo kepurę, o tada kovo mėnesį buvo labai šalta.

Mergaitei teko pakilti į viršų. Klasėje ją pasitiko mokytoja. Išvydusi, kad mergaitė dar „dykinėja“ mokykloje, nutarė, jog kalbos apie skaudamą dantį - apgaulė. Ji liepė mergaitei kita dieną į mokyklą at-eiti su suaugusiais.

Nesėkmę patyrusi mokinukė į

vienuolyną ėjo tarsi pro rūką. Ji nepamena, ar užsimovė tą nelemtą kepuraitę; nejuto ir šalančių kojų, sukdamą nesibaigiančius ratus aplink vienuolyną.

Ji bijojo ten eiti ir bandė pailginti kelią. Bijojų pranešti Frosei (taip ji vadino močiutę), kad rytoj jai teks eiti į mokyklą. Vienuolė Javdokija buvo „seno raugo“, nepalaužiamo charakterio žmogus. Ji - viena iš tokių moterų, apie kurias rusų poetas parašė nemarias eilutes: „šuliuojantį žirgą sutramdys, į degančią trobą įeis“. Jai šiuos žodžius galėjai taikyti be menkiausio ironijos atspalvio. Viena iš priežasčių, dėl kurių mūsų Bažnyčia išliko, nepaisant sovietmečiu patirtų persekiojimų, - tokios bebaimės, ištvermingos moterys.

Tačiau dėl tokio tvirto, nepalenkiamo būdo Javdokijai kartais stigo...atjautos. Ji tikrai nebūtų patikėjusi pasakojimu, kad danties skausmas ūmai atslūgo, vaikaitei leidžiantis nuo ketvirtro į pirmą aukštą, ir pritartų mokytojos išvada. Mergaitė suprato, kad jai gresia rūsti bausmė.

Katia pagalvojo: „Jeigu čia dabar būtų mama, ji tikrai ja patikėtų. Tačiau mama buvo labai toli - Rusijoje, Oriole. Kad atvyktų pas Katiją, reikėjo keliauti ne mažiau nei dvi paras: iš pradžių dieną traukiniu pasiekti Maskvą, o iš ten dar vieną naktį traukiniu - į Vilnių.

Ko gero, jų šeimoje ne tik močiutė pasižymėjo tuo, kad niekuomet nepasiduodavo. Ir Katia ėmė svarstyti, ko imtis, kad reikalai pakryptų į gera. Jai reikėjo, kad kas nors jai skubiai, nedelsdamas padėtų. Kas galėjo suteikti tokią pagalbą?



► Ta pati vazelė su tokiais pačiais citrinų drebučiais, pagamintais pagal močiutės „Frosios“ receptą. Nuotr. iš asmeninio archyvo.



► Vienuolė Jevdokija; ji ir močiutė „Frosia“.

Ir čia ji prisiminė, jog prieš kurį laiką talkino vienuolyno proforų kėpykloje, o ten buvo įprasta dirbant klausyti balsiai skaitomų šventųjų gyvenimo aprašymų ar tekstų, skirtų Dievo Motinos šventiesiems paveikslams. Ir tada Katiai kaip tik teko skaityti rašinį, pasakojantį apie Dievo Gimdytojos ikoną, vadinamą „Nedelsiant Išklausančioji“ (rus. „Skoroposlušnica“) - apie Tą, kuri padeda išsiskirti, nedelsdama. Dar mergaitė žinojo, kad Šventosios Dvasios vienuolyne, katedroje, yra tokia ikona.

Mergaitė nustojo tuščiai vaikščiojusi ratu ir puolė į šventovę. Ji nepamena, kiek laiko išbuvo ant laiptelių prie ikonos, su ašaromis karštai, iš paskutiniųjų melddamasi.

Staiga ji aiškiai pajuto: įvyko kažkoks pokytis... Šis pojūtis buvo toks stiprus, kad ji nustojo melstis ir apsidairė. Tačiau viskas atrodė nepakitę.

Nepaisant to, ji tebejautė, jog pokytis įvyko. Tikriausiai šį jausmą yra patyręs kiekvienas tikintis, kuomet jis karštai meldžiasi ir

staiga intuityviai pajunta, nepaaiškinamai suvokia, kad jo malda išgirsta.

Mergaitė atsistojo, nusileido nuo laiptelių priešais ikoną ir nuėjo į celę. Ten ji atsigulė miegoti, nepasakiusi močiutei vienuolei, kad jos laukia mokykloje. Katia jautė, kad viskas puikiai susiklostys - ji dar nežinojo, kaip, bet neabejojo, kad geriausiai. Be to, ji iš anksto buvo pasirengusi sutikti su viskuo, kas jos laukia kitą dieną.

Kitą rytą pabudusi mergaitė išvydo, kad ant staliuko prie jos lovos stovi trys krištolo vazelės su citrinų drebučiais

Kita rytą jaunoji maldininkė dar nepabudusi pajuto kažin ką ypatingą. Pro miegus ji užuodė įstabų aromatą, dvelkiantį šiltu pienu, medumi ir persikais. Jos gyvenime taip nuostabiai kvepėjo tik vienas žmogus - brangioji ir mylimoji mamytė! Snaudžiančios smegenys nenorėjo tikėti šiuo stebuklu ir neskubėjo pabusti, kad neišnyktų saldi iliuzija.

Tačiau kai snūduriuojanti mergaitė pajuto ir švelnų prisilietimą prie plaukų, ji pati paskubėjo ištrūkti iš „Morfėjo rankų“. Frosia niekuomet jos taip nežadino: mažajai vienuolyno gyventojai visada tekdamo keltis vadovaujantis krikščioniškosios askezės ar jaunam kariui taikomomis taisyklėmis: greitai atsikelk, apsirenk ir nusiprausk!

Atsimerkusi ji išvydo brangų, didžiai mielą veidą, ant jos gulto sėdinčią ...MAMĄ ir pravirkto! Ji dar nepajėgė suvokti tos neįtikėtinai tikrovės: mama, kuri buvo beveik už pusantro tūkstančio kilometrų nuo jos, staiga, per vieną naktį atsirado greta! Ašaros liejosi upeliais, teikdamos palengvėjimą, atsipalaidavimą, džiugesį. Apkabinusi motiną, gaubiamą jos aromato, mergaitė pasakojo jai vakar nutikusių „baisių“ istoriją. Tik pagalvok - tai įvyko vakar, o jai atrodė, kad nuo to laiko praėjo amžinybė!

Eidama su motina į mokyklą, laikydama rankytę mamos delne, jausdama jo šilumą ir kažkokį nenusakomą minkštumą, mergaitė visą kelią mintyse kartojo padėkos maldą Dievo Gimdytojai.

O mokykloje viskas klostėsi lengvai ir išsprendė greitai. Mama pakalbėjo su mokytoja, ir vis dar abejojančią tuo, kas vyksta, tikrumu mergaitę tiesiog parbloškė dar vienas stebuklas: net dvi dienas, kai mama bus Vilniuje, mokytoja leido jai nelankyti pamokų!

...Kitą rytą pabudusi mergaitė išvydo, kad ant žemo staliuko prie jos lovos stovi trys krištolo vazelės su citrinų drebučiais. Tai buvo jos mėgstamas skanumynas, kuriuo močiutė ją vaišino tik du kartus per metus, per garbingiausias jos gyvenimo šventes: vardines ir gimtadienį. Jie sutapo su Adventu ir Gavėnia, kuomet nederėjo gardžiuotis tortais. Bet mergaitei jų ir nereikėjo: visų labiausiai ji mėgo drebučius, be to, tokios neįtikėtinai žėrinčios geltonos spalvos, tarsi juose būtų išsimaudžiusi saulutė. Mergaitė buvo laiminga gavusi šių drebučių trečią, neeilinį kartą!

Štai tokia ištis įstabi istorija - asmeninio susitikimo su Dievu, tikros, gilios maldos ir citrinų drebučių pagausinimo istorija nutiko mergaitei vardu Katia. Ji išaugo ir čia pat, Šventosios Dvasios vienuolyne, darbuojasi Bažnyčios labui.

„Dangus žemėje“ - knyga apie Klaipėdos m. Globos ir Nikolajaus šventovę

Klaipėdoje, Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Globos šventės išvakarėse pasaulį išvydo knyga „Dangus žemėje“. Joje pasakojama apie šio miesto Globos ir Nikolajaus (rus. Pokrovo-Nikolskij) šventovę.

Knygos autoriai - filosofijos mokslų daktaras Andriejus Fo-

minas ir kandidatė į kultūrologijos mokslo daktarus Irina Jazykova. Leidinyje pasakojama šventovės istorija, jame kalbama apie žmones, kurie prisidėjo prie jos statybos, apie dvasininkus, tarnavusius ir tebetarnaujančius 2000 m. įkurtoje parapijoje, taip pat apie šios parapijos gyvenimą

ir joje susiklosčiusias tradicijas.

Gausiai iliustruotas leidinys supažindins skaitytojus su šventovės architektūros ypatybėmis, o šventovės pastatui būdinga tai, kad tradicinės sakralinės architektūros formos dera su šiuolaikinėmis statybos darbų technologijomis. Daug dėmesio skirta abiejų šven-

tovės dalių sienų tapybai, kurią atliko Palecho meistrai. Itin nuodingai apibūdintos freskos; didelė jų dalis skirta Stačiatikybės istorijai Lietuvoje.

Knyga išleista parapijos klebono, protojerėjaus Grigorijaus Neguricos ir parapijos seniūno Aleksiejaus Popovo iniciatyva.



Liūdėsų dažnai būna viena pirmųjų daugžodžiavimo išperų (Šv. vienuolis Jonas Klimakas)

Mėnraštis „STAČIATIKIŲ LIETUVA“ leidžiamas pirmą mėnesio ketvirtadienį.

LEIDĖJAS:
Vilniaus ir Lietuvos Stačiatikių Arkivyskupija

VYR. REDAKTORIUS: Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus

REDAKCIJOS KOLEGIJA: Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Trakų vyskupas Ambrosijus, redaktoriaus išleidėjas Maksimas Rogalskis; igumenas Antonijus (Gurinovičius), protojerėjus Vladimiras Artomonovas, protojerėjus Igoris Rinkėvičius, Marija Jakubovskaja, Jevgenija Neganova

Spausdino UAB „Respublikos“ spaustuvė

REDAKCIJOS ADRESAS: Aušros Vartų g. 10, LT-01303 Vilnius

ELEKTRONINIS PAŠTAS: press@orthodoxy.lt

TEL. +370 5 2626459